

Коли записи розмов є доказом у суді?

Навіть відкрито записавши розмову на телефон чи диктофон, винарядчи зможе перед'явити це в суді в якості доказів. Адже доказами є лише ті записи, які були добуті законним шляхом. У якому випадку запис розмови на телефон може бути доказом в суді роз'яснює В. о. начальника відділу Компаніївського бюро правової допомоги Кропивницького місцевого центру з надання БВПД Ірина Дремлюга.

Увімкніть диктофон

Здійснення звукового запису голосу людини без її згоди порушує правонаохорону її інтересів.

Голос фізичної особи належить до прояву особистого характеру, що охороняється. Звуковий запис можна здійснювати або використовувати тільки з відома людини.

Згоду особи на запис її голосу не можна визначити тільки за тим фактом, що вона могла помітити диктофон. Має бути доведено, що особа знала про те, що прилад увімкнений і записує, і була ознайомлена з звуковим записом.

Розмови фізичних осіб під час виконання ними професійних або громадських обов'язків, як правило, не мають особистого характеру. Тому під час цивільно-правового розгляду звукових записів таких розмов є припустимим доказом.

Обережно: ділові розмови

Якщо звуковий запис є записом переговорів ділових компаньйонів у зв'язку з проблемами товариства, під час якого не йдеться про прояв особистого характеру, то навіть без згоди осіб такий запис може бути використаний судом як доказ. За цих обставин прояви учасників записуваної розмови не можна вважати проявами особистого характеру.

Також можна використовувати як доказ приватний звуковий запис, якщо його здійснено в приміщенні, призначеному для громадськості, і розмова як не стосувалася приватного життя осіб, які в ній брали участь.

Спецслужби слухають та пишуть

Якщо ми говоримо про прослуховування, відеоспостереження, то це можна робити лише з санкції суду. Тобто, спецслужби перед проведенням прихованих аудіо записів мають отримати санкцію. Для прослуховування телефонів має бути санкція суду. А от щодо негласних слідчих дій, то рішення приймає слідчий, прокурор, а у випадках, передбачених Кримінально-процесуальним кодексом України, – слідчий суддя за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого,

погодженого з прокурором. Дозволи на проведення таких дій надаються, щоб запобігти злочинам і чиз'ясувати істину під час розслідування кримінальної справи, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо.

Допустимий або недопустимий?

Дослідження звукових записів як речових доказів є особливим, оскільки потребує застосування спеціальної техніки та спеціальних приміщень, якщо зали судових засідань не обладнані для цього.

Ще під час підготовки провадження або перед дослідженням звукозапису у судовому засіданні, суд повинен вирішити питання про допустимість цього доказу. Тобто, чи не було його зроблено всупереч порядку, що встановлений законом, зокрема, ст. 307 Цивільного кодексу України. Висновок про недопустимість певного звукозапису, як засобу доказування, може бути зроблено також у процесі його дослідження або після цього, або навіть під час оцінки судом доказів при ухваленні судового рішення.

Особа, яка бере участь у справі та вважає, що звукозапис є фальшивим, може просити суд виключити його з числа доказів і вирішувати справу на підставі інших доказів.

Висновок про фальшивість особи може зробити, якщо ознаки підробки видно неозброєним оком або така фальшивість переконливо підтверджена іншими доказами у справі. Якщо ж записи лише викликають обґрунтований сумнів у його достовірності (справжності), то особа, яка бере участь у справі, має право заявити клопотання про проведення експертизи доказу.

Якщо необхідна юридична порада

Звертайтеся за безоплатною юридичною консультацією до одного з центрів або бюро правової допомоги, адреси та номери телефонів яких можна знайти на сайті системи безоплатної правової допомоги за адресою <https://legalaid.gov.ua/>. Правову консультацію можна також отримати за безкоштовним номером 0 800 213 103. За правовою інформацією заходьте на довідково-інформаційну платформу правових консультацій WikiLegalAid за адресою <https://wiki.legalaid.gov.ua/>.